

Eskoziako garaipena

KRISI EKONOMIKOA, burujabetza, bakegintza eta hauteskundeak izango dira datorren kurtso politiko berriaren zutabe nagusiak. Hazkunde ekonomiko urriaren miraria –2014rako BPGren %1,5eko aurreikuspena – ari dira saltzen Espainiako agintariak, PPren erreforma ekonomikoen ondorio litzatekeena eta 2015ean jarraipena izango lukeena, %2ko hazkundearekin. Eta ekonomia usaina baino, datu hauei hauteskunde usaina darie, Espainia eta Europako datu ekonomikoei begiratuta bederen.

Batek daki zer egingo duen ekonomiak, baina jadanik krisiaren azken zazpi urte hauetan egindako triskantzak atzeraciznak dira epe laburrean: egindako murrizketa itzelen esparruak ez dira samur berreskuratuko, ongizate estatuan emandako atzerapausoa handia izan da, soldaten beheakada ere bai eta langabeziak inoizko handiena jarraitzen du izaten Espainian. Langabeziaren kasuan, oihartzuna izan dute Juan Ramón Cuadrado espainiar katedradunak joan den astean egindako adierazpenek: hazkunde izango da, langabezia murriztu ere egingo da, baina Espainian egun diren 5 milioi langabeetatik 2 milioi jadanik ez dute lanposturik izango.

Europar Batasunetik datorren haizea, gainera, hotzikara eragiteko modukoa da: Alemania, Frantzia eta Italiaren hazkunde aurreikuspenak negatiboak dira 2014rako eta, beraz, logikoa da pentsatzea horrek Espainiako ekonomian ere eragin handia izango duela, besteak beste bere esportazioen zati handiena Europa doanean. 2007an hasitako

krisiari austeritate ospetsuarekin erantzun zaio EBN eta ez dirudi alde horretatik aldaketa handirik izango denik. Aitzitik, zurrumbilo horren gaitasuna indartuz doa eta dagoeneko Frantziako Gobernua bera ere irentsi du. Vicenç Navarro ekonomialari katalanak bere blogean dioenez (*Susperraldia? Hirugarren atzeraldian sartzen ari gara*. Abuztuak 27), ateratzen ez, orain krisi hasierako hirugarren atzeraldian sartzen ari da EB.

BURUJABETZA dela eta, oraingoan besteei begiratzea dagokigu. Eskozian –irailak 18– eta Katalunian –azaroak 9– independentziari buruzko erreferenduma egingo dira eta horien eragi-

Independentzia eskuratu ala ez, Eskoziakoa garaipena da estatu bila ari den edozein herrirentzat

na handia izango da gurean ere. Independentzia eskuratu ala ez, Eskoziakoa garaipena da estatu bila ari den edozein herrirentzat: zein luxu handiagoa, halako erreferendum bat akordioz egitea baino?

Kontrako muturra da Ukrainako gerra. Oso egoera eta testuinguru desberdinak izan arren, oinarrian arazoaren funtsa bertsua da: zergatik ez dute negoziatzen Kievek eta errusiar zaleek Eskoziakoa moduko irtenbide bat? Arrazoi ugari egon daitezke baina bi behintzat lehen lerrokoak dira: bat, estatu kolpearen ondorengo Kievetako gobernuak ez duelako balizko banaketaz ezer entzun nahi; bi, atzean Errusiaren indarra dutela jakinik, Ukrainako ekialde-

ko matxinoek Krimearen txanpa baliatu nahi izan dutelako Ama Errusiarekin bat egiteko. Eskozia eta Ukrainaren artean egon liteke Katalunia, gerra usain barik, baina Espainiarekin piztu daitekeen gatazka handi baten atarian. Espainiak Konstituzioaren indarra du, besteak beste indar armatuena; Kataluniak bere herritarren gehiengoarena, soilik hori, baina demokraziaren muinari begira garrantzitsuena. Izango ote da behar adinako maila demokratikorik Espainian?

EUSKAL HERRIRA begiratuz gero, ezin baikor izan. ETAk armak utzi ondoren guztiontzako irtenbidean sakondu ordez, mendeku eta gatazka politketan ktramilatzen den PPren gobernuarekin ezin esperantza handirik izan. Urte asko behar dira hamarkadetako mina bizikidetzan ubideratzeko, baina ez

bakearen oinarriak jartzen hasteko. Euskal Herriko bake prozesuaren egoera neurri asko di-da hartu ahalko lirateke funtsezko gaitetan, armak, presoak eta biktimen esparruan, esaterako. Urtero ematen dira urratsen batzuk eta aurten ere izango dira, baina dena litzateke desberdin Madrilek prozesu hori lagunduko balu. Oraingoan, alabaina, mendeku politika konponbidea baino hobeto datorkio PPri, batez ere 2015eko maiatzeko udal hauteskundeetara begira: ohiko politika gogorrek botoak ematen dizkiote Espainian; konponbiderako neurriek, bake giroa indartuko lukete euskal gizartean, baina Espainian akaso boto gutxiago eman ere bai. ■

